

Hannes van Gelderen

Dienstplichtig soldaat bij 1^e sectie 1-II-8 R.I. en slapie van Evert Hoksbergen †

Evert slaapt voor eeuwig op de Grebbeberg, rij 7 graf nummer 37. Tijdens de mobilisatie in augustus 1939 was zijn slapie Hannes (Johannes) van Gelderen. Ze werden ondergebracht in de Cuneratoren. "Ze" is het clubje maten die na de oorlog nog dikwijls bij elkaar kwamen, Hannes van Gelderen (uit Assendelft), Wim Lammers (luchtwachtdienst), Berend Holland (korporaal uit Haalderen), Jan Kense (motorordonnans uit Den Haag) en Evert Hoksbergen (uit Randwijk) †. Omdat de Cuneratoren in het najaar van 1939 erg nat en vochtig werd, werden Hannes en Evert ondergebracht bij de familie Van de Peppel die een fietsen(?)winkel had in Rhenen en later een bakkerij in Wageningen.

Johannes van Gelderen was in 1934 opgekomen als miliciën bij staf vaandelwacht 8 R.I. Hij heeft tijdens zijn dienstplicht de Nijmeegse wandelvierdaagse gelopen en heeft alle facetten van de dienstplicht beleefd: bivak, marsen, schietoefeningen, wachtlopen en patrouilles.

Hannes staat hier midden op de achterste rij. Foto genomen in juli 1940.

*Hannes van Gelderen direct na voltooiing van de
Nijmeegse wandelvierdaagse in juli 1940.*

Bivak oefening ergens in Nederland - 1934.

Oefening 1934. Hannes van Gelderen is degene met ooglap en veldmuts.

Oefening 1934. links voor geknield Hannes van Gelderen.

Hannes werd geboren op 10 december 1914 te Assendelft. Hij was één van de vijf kinderen van Cornelis van Gelderen en Cornelia Bos. Zijn vader overleed al in 1918 aan de Spaanse griep. Zijn moeder was toen 29 jaar, is nooit hertrouwd en deed haar best het zo goed mogelijk voor haar gezin te doen. Hannes was de enige van het gezin die in militaire dienst moest en werd uiteraard in 1939 gemobiliseerd. Hij was een arme man en kwam ook weinig thuis omdat hij geen geld had om heen en weer te reizen. Hij verbleef daarom veel in de omgeving Rhenen - Wageningen. Tijdens de mobilisatie werd Hannes ingedeeld bij de 1^e sectie van 1-II-8 R.I.

Hannes van Gelderen staat hier als 3de van rechts. Opmerkelijk het verschil met 5 jaar ervoor, de jongen is een man geworden!

Hannes van Gelderen geknield middenvoor tijdens de mobilisatie in Rhenen.

Na de meidagen van 1940 werd Hannes van Gelderen als krijgsgevangene afgevoerd naar Stalag IIa te Neubrandenburg, Mecklenburg. Hij werd daar door de Duitsers gestrikt om elders te werk gesteld te worden en zo wat geld te verdienen. Omdat Hannes niet wilde stilzitten was hij op dat voorstel ingegaan. Helaas voor hem werden zijn medegevangenen vrijgelaten en naar Nederland gebracht kort nadat hij elders als bouwvakker aan het werk ging. Voordat hijzelf vertrok naar zijn nieuwe werkplek in Polen heeft hij een briefje laten vallen of aan iemand meegegeven met de naam en het adres van zijn moeder zodat zij zou weten dat hij nog in leven was.

Veel later is hij vrijgelaten en kon hij naar zijn vaderland terugkeren. De lokale krant heeft indertijd nog melding gemaakt van zijn verlate terugkeer.

Brief van Hannes aan zijn moeder vanuit krijgsgevangenschap.

Na de oorlog liep de Grebbeberg als een rode draad door zijn leven. Zijn gezin heeft daar al die jaren veel van meegekregen. Hij vertelde zijn kinderen dat hij geluk heeft gehad tijdens de oorlog en ondanks de verschrikkingen heeft hij het een plaatsje kunnen geven.

Vergeeten echter deed hij het nooit. Elk jaar op 2de Pinksterdag ging hij naar de herdenking op de Grebbeberg. Vaak was hij daar ook aan toe en was het of hij daarvan opknapte omdat hij zich ook wel eens depressief voelde over wat er allemaal was gebeurd. Zijn weduwe vertelde dat hij zich, nadat ze op bed lagen, wel eens omdraaide zodat zij hem niet zag huilen als hij er weer eens aan moest denken.

Toen de kinderen van Hannes wat groter werden gingen die mee naar de herdenkingen en die mochten dan bij lokale families logeren. Een feestje voor de kinderen. Dat gebeurde bij de familie Van de Peppel te Rhenen, familie Selbach (tante Lei en ome Toon, zwager en zus van Evert Hoksbergen) te Wageningen en de familie Holland in Haalderen.

Na het sneuvelen van zijn kameraad Hoksbergen is Hannes als een zoon behandeld door de nabestaanden van Evert. Zelf zei hij [1] daarover tegen de moeder van Evert: Je bent je zoon kwijt, ik neem zijn plaats een beetje in. Ergens in 1955 is dat bijzondere contact nog eens bevestigd, nadat de moeder van Evert Hoksbergen op 4 december 1954 uit handen van de "Vereniging 8 R.I.- 1940" een huis met inboedel geschonken kreeg. Er is toen een familiefoto gemaakt met daarop ook Hannes.

[1] Bron: Evert Jansen, de toenmalige buurman.

*Hannes van Gelderen links achter de weduwe J.A. Hoksbergen-Bos
(zittend links aan de tafel in het zwart met bril).*

*Links Berend Holland met echtgenote, rechts Hannes van Gelderen
met zijn vrouw Truus tijdens een gezamenlijk uitstapje.*

Hannes overleed in 1980 na een ziekte. Zijn weduwe zwaait met haar kinderen de scepter over "Grand cafe Hannes" te Assendelft. Na de dood van Hannes hebben zijn weduwe en dochter Tinie de honneurs waargenomen en jaarlijks zijn zij op 2de Pinksterdag naar de Grebbeberg gegaan. Na 1997 waren er nagenoeg geen bekenden meer over en ging de animo weg.

De familie van Gelderen heeft wel contact gehouden met de familie Lammers, Holland en Kense (ome Jan) tot hun dood. Sinds 2de Pinksterdag dit jaar proberen Tinie en ondergetekende, elk jaar de herdenking op de Grebbeberg bij te wonen en het graf van Evert Hoksbergen te bezoeken.

Zomer 2008 - P.H. Teunissen, achterneef van E.W. Hoksbergen † 13-05-1940